

č. j. 39/2019

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Deštníček

„S Rampuškem a Kačenkou vesele“

Vypracovala: Naďa Klárová, Dagmar Fiandová

Schválila: Mgr.Hana Brychtová

vydán: 1. 9. 2007, aktualizován

schválen pedagogickou radou: k 1. 9. 2019

Motto:

**„Všechno, co opravdu potřebuji znát,
jsem se naučil v mateřské škole.“**

Robert Fulghum

Identifikační údaje o mateřské škole

název školy: Základní škola a Mateřská škola Deštné v Orlických horách

typ mateřské školy: celodenní, dvoutrídni, s pravidelným provozem

kapacita mateřské školy: 40 dětí

provozní doba mateřské školy: 7.00 – 16:30 h

vzdělávací program: S Rampušákem a Kačenkou vesele

IČO: 75015919

ředitelka: Mgr. Hana Brychtová

učitelky: Dagmar Fiandová

Nad'a Klárová

kontaktní údaje:

č. p. 125, 517 91 Deštné v Orlických horách

tel.: ředitelna – 494 663 195, 739 037 237

mateřská škola 739 037 237

e-mail: info@zsdestne.cz

zřizovatel: Obec Deštné v Orlických horách

Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Deštníček sídlí pod střechou místní základní školy. Do roku 2011 fungovala jedna třída, kde měly děti k dispozici místnost na hraní nebo odpočinek a část se stolečky na různé pracovní činnosti. Tato třída prošla v roce 2012 díky sponzorům a zřizovateli celkovou rekonstrukcí, která značně zpříjemnila pobyt a práci nejen dětem, ale i paním učitelkám.

Díky významnému nárůstu počtu dětí se v roce 2011 otevřela třída Sluníček pro předškoláky a třída Kapiček zůstala dětem menším. Tato místnost připomíná svým vzhledem již prostor učeben základní školy, kdy děti sedí ve školních lavicích a připravují se systematickou výukou na vstup do první třídy. Prostor pro odpočinek a volnou hru mají samozřejmě k dispozici také.

Vzhledem k obsahu vzdělávacího programu se snažíme veškerou výuku směřovat do venkovních prostor. Kromě rozmanité přírody využíváme školní zahradu, která prošla v roce 2017 celkovou rekonstrukcí. V případě nepříznivého počasí máme možnost navštěvovat bohatě vybavenou tělocvičnu nacházející se v prostorách základní školy.

Stravování probíhá v místní školní jídelně, která je taktéž umístěna v budově školy. Zajišťuje pro děti dopolední i odpolední svačinky a obědy. Pitný režim po celý den je samozřejmostí.

Organizace vzdělávání

Mateřská škola Deštníček sestává od září roku 2011 ze dvou tříd. První třída má kapacitu 25 dětí, druhá 15. Celková kapacita mateřské školy je tedy 40 dětí. Do početně menší třídy jsou zpravidla umístěováni předškoláci.

Mateřská škola je otevřena v době od 7:00 do 16:30h.

Ve školním roce 2019-2020 je otevřena z důvodu malého počtu přihlášených dětí pouze třída Kapiček.

Režim dne třídy Kapiček

7.00 – 8.45 - příchod dětí do MŠ, volné hry a činnosti, individuální práce, svačina

08.45 – 9.30 – pohybové aktivity, řízené činnosti

09.30 – 11.15 – pobyt venku

11.15 – 12.00 - hygiena, oběd

12.00 – 13.45 – odpočinek

13.45 – 14.15 – svačina

14.15 – 16.30 – odpolední činnosti, volné hry, individuální práce s dětmi

Režim dne třídy Sluníček

8.00 – 8.30 – odchod dětí do své třídy

8.30 – 8.45 – hygiena, svačina

8.45 – 9.30 – řízené aktivity dle tematického celku

9.30 – 11.30 – pobyt venku

11.30 – 12.00 – hygiena, oběd

12.00 – 13.00 – odpočinek

13.00 – 13.45 – činnosti nabídnuté učitelkou, individuální práce s dětmi

13.45 – 16.30 – odchod dětí do oddělení Kapiček, volné hry, individuální práce s dětmi

Kritéria přijetí dětí do mateřské školy byla projednána se zřizovatelem a jsou následující:

Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

Místo trvalého pobytu – Deštné v O. h., Plasnice, Sedloňov, Šediviny, Kounov, Uhřínov.

Věk dítěte – od nejstaršího po nejmladší

Přijímací řízení do mateřské školy probíhá v měsíci květnu.

V průběhu školního roku může být dítě do mateřské školy přijato v případě, že je volná kapacita.

Souběžné působení učitelů – dopolední řízené činnosti, vycházky, stravování

Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky:

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejružnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetické.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení, jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

Děti se se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je zhlédnout i jejich rodiče.

Na prostory mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada. Dále mohou děti využívat i novými herními prvky osazené obecní dětské hřiště.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hluchnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.)

Záměry MŠ pro další období:

Postupná výměna nábytku v kabinetech a podlahové krytiny ve třídě.

Životospráva

Děti se stravují ve školní jídelně, která je součástí budovy. Je jim poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelničky, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřijatelné násilně nutit děti do jídla.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.).

Děti jsou v době příznivého počasí každodenně a dostatečně dlouho venku, mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v tělocvičně školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku apod.). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřipustné.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Záměry MŠ pro další období:

V dohledné době bychom chtěli zrealizovat dopolední podávání svačinek přímo v mateřské škole místo docházení do školní jídelny. Prodlužování pobytu dětí venku, při vhodném počasí přesouvat činnosti ze třídy na zahradu (posunout čas oběda na pozdější dobu).

Psychosociální podmínky:

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situace.

Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojení (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoli projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutností dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou dítě pocítí jako násilí, je nepřipustná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, je mu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech. Je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním. Vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).

Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí)

Záměry MŠ pro další období:

Provádět prevenci zrakových a logopedických vad.

Individualizovat práci s dětmi s odkladem školní docházky.

Podporovat rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

Organizace:

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnost dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, jsou jim po celou dobu pobytu v mateřské škole k dispozici, ovšem zároveň se je snaží vést k samostatnosti. V případě, že má dítě s čímkoliv problém nebo něco neví, radí se nejdříve s ostatními dětmi a až po tom žádá o pomoc učitele.

V dětech se tím upevňuje povědomí o spolupráci a solidaritě s ostatními kamarády.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atd.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je kvalitní, postupně je obměňováno; pomůcky jsou připravovány včas).

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

Záměry MŠ pro další období:

Budeme se snažit, aby nabídka činností a organizace dne byla přizpůsobena možnostem a potřebám dětí.

Budeme zařazovat více vlastních aktivit dětí, experimentování a situačního učení dětí.

Řízení mateřské školy:

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, respektuje názor zaměstnanců. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Školní vzdělávací program vytváří učitelky mateřské školy, ředitelka má dozorující funkci. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje prostřednictvím ředitelky se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy.

Záměry MŠ pro další období:

Budeme se snažit o systematické provádění hospitačních činností a podporovat vzájemné hospitace.

Personální a pedagogické zajištění:

Pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým kvalifikace chybí, jsou motivováni k jejímu získání.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně svojí osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Pro děti zajišťujeme kroužky, jež jsou z velké části bezplatné. Na chodu kroužků se podílejí jak pedagogové, tak externisté. Naše nabídka se každým rokem mění a rodiče jsou s ní seznámeni.

Záměry MŠ pro další období:

Budeme pokračovat v dalším vzdělávání učitelek v návaznosti na záměry mateřské školy.

Uvítáme každou iniciativu pedagogů i nepedagogických pracovníků ke zkvalitnění vzdělávání dětí.

Spolupráce s rodiči

Při škole velmi dobře funguje sdružení rodičů SRPDŠ.

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost, vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu zde vstupovat do her svých dětí. Jsou dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Záměry MŠ pro další období:

Zkvalitnit spolupráci s rodiči, hlavně dětí, které dojíždí školním autobusem v doprovodu sourozenců. Přesvědčit a motivovat větší počet rodičů k účasti na akcích pořádaných naší školkou.

Spolupráce s organizacemi:

Mateřská škola spolupracuje jak se státními, tak se soukromými organizacemi. Mezi ty nejvýznamnější patří:

- a) Sbor dobrovolných hasičů Deštné v O. h.; Horská služba Deštné v O. h.; Policie ČR – návštěvy, besedy
- b) Pedagogicko-psychologická péče – klinický logoped; pedagogicko-psychologická poradna Rychnov nad Kněžnou, Náchod
- c) Pediatr

Děti pravidelně vystupují s pásmem u příležitosti Vítání občánků.

Vzhledem k tomu, že je mateřská škola součástí jedné instituce se základní školou, je vzájemný spolupráce samozřejmostí. Návštěva první třídy je běžnou součástí života předškoláků. Žáci základní školy připravují pro děti různé akce (např. Mikulášská nadílka). Se žáky prvního stupně pořádáme společný karneval a kulturní vystoupení. Předškoláci mají možnost navštěvovat některé zájmové kroužky organizované základní školou.

Jsme zapojeni do ekologického programu Recyklohraní.

Záměry MŠ pro další období:

Budeme i nadále pokračovat ve spolupráci s organizacemi, která je stabilní a osvědčená. Aktuálně budeme reagovat na další možnosti spolupráce.

Rádi bychom navázali spolupráci s mateřskou školou v našem regionu, nabídkou a realizací společných projektů.

Vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí mladších tří let klademe důraz zejména na jejich adaptaci v novém a pro ně ještě neznámém prostředí. Učíme děti být v prostředí MŠ bez rodičů.

Zaměřujeme se hlavně na upevňování a rozvíjení sebeobslužných činností a základních

hygienických návyků.

Rozvíjíme u dětí prostorovou orientaci – učíme je znát prostory mateřské školy a její nejbližší okolí.

Snažíme se zdokonalovat řeč dětí, hlavně formou nenásilné hry, za pomoci různých pomůcek.

Dětem ponecháváme více času na spontánní hry a pomáháme jim k začlenění do kolektivu.

Bereme ohled na individuální možnosti a návyky dětí.

Vzdělávání nadaných dětí

I v naší mateřské škole se objevují děti, které mají pro některou oblast dobré předpoklady a nadání. Ať už hudební, pohybové, výtvarné, nadání pro cizí jazyk, myšlenkové dovednosti.

Pro rozvoj svého nadání potřebují děti vhodné podmínky nejenom v rodině, ale i v mateřské škole. Je důležité již v předškolním období dát dětem hodně příležitostí, abychom včas objevili, pro co mají předpoklady. V předškolním věku jsou děti velmi zvědavé a činorodé, prudce se rozvíjí jejich myšlení, slovní zásoba. Musíme tohoto období co nejlépe využít, vytvářet pro ně příjemné a podnětné prostředí, respektovat individualitu dětí, aby mohly rozvíjet své schopnosti. V tomto období je důležité rozvíjet myšlenkové dovednosti, schopnost záměrného a dlouhodobého soustředění, podporovat tvořivost, volbu činnosti, posilovat sebedůvěru dětí a motivovat je k vlastnímu úsilí.

Dětem v naší MŠ nabízíme tyto činnosti pro rozvoj pohybové: plavecký výcvik, lyžování, na školní zahradě jízda na koloběžkách, lanové centrum... s možností pokračovat v těchto činnostech na základní škole.

Rozvoj hudební: zdravé písčání na zobcovou flétnu, děti si mohou vyzkoušet hru na různé rytmické a melodické nástroje. Doporučujeme děti do ZUŠ v nejbližším okolí

Výuka cizího jazyka: výuka angličtiny probíhá na MŠ 1x týdně 1 vyučovací hodina.

Snažíme se rodiče informovat a doporučovat jejich děti do různých zájmových institucí a kroužků při základních školách, ZUŠ a další.

Vzdělávání dětí se SVP

Plán pedagogické podpory (PLPP) - (podpůrné opatření 1. stupně) sestavují třídní učitelky, pokud z pozorování dítěte při práci a při hře vyplývá, že má dítě drobné problémy např. s motorickou obratností, řečí, špatnou koncentrací pozornosti atd. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory třídních učitelek s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí, dovedností a návyků. Vedoucí učitelka stanoví termín přípravy PLPP a následného vyhodnocení (zpravidla po 3 měsících). Hodnotí p. učitelky navzájem, na společných schůzkách s rodiči i s dítětem. V případě, že nedochází k naplňování vzdělávacích možností žáka při PLPP, uplatní mateřská škola společně se zákonnými zástupci žáka podpůrná opatření vyšších stupňů, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení. Individuálně vzdělávací program (IVP) – je vytvořen, pokud jsou školským poradenským zařízením stanovena podpůrná opatření 2. - 5. stupně. IVP vytváří třídní učitelky, má písemnou podobu. Do IVP je zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence, která je podrobněji stanovena v

závislosti na stupni podpory. Třídní učitelka úzce spolupracuje s rodiči dítěte, se školským poradenským zařízením i s dalšími odborníky. Vyhodnocuje ho na základě dosažených vzdělávacích výsledků a pokroků dítěte (zpravidla po 3 měsících).

Metody a formy předškolního vzdělávání

Při výběru metod a forem výuky v mateřské škole postupujeme tak, abychom respektovali sociální a emocionální potřeby dětí této věkové skupiny, umožnili jim bezproblémové začlenění do skupiny a přirozeně je rozvíjeli jako samostatné, zdravé, sebevědomé a tvůrčí osobnosti, které se nebojí být samy sebou, ale zároveň se umějí přizpůsobit sociálnímu prostředí, v němž se pohybují.

Abychom tohoto cíle dosáhli, nabízíme dětem dostatečně podnětné, zajímavé a obsahově bohaté vzdělávací prostředí. Děti se cítí jistě, bezpečně, spokojeně.

Rámcové cíle naplňujeme těmito prostředky /metodami a formami práce/, uplatňováním těchto zásad:

- respektováním přirozených lidských a základních sociálních vývojových potřeb
- vnímáním každého dítěte jako jedinečné bytosti, které má právo rozvíjet se a učit v rozsahu svých možností a potřeb/ vzdělávání je založeno na individuálním rozvoji jednotlivých dětí/
- učením na základě prožitku a zkušenosti, prostřednictvím vlastní činnosti dětí, tzv. prožitkového učení
- učením pojmenovávat konkrétní věci, děje – vyjádřit své pocity, vyjádřit, co se stalo, co se děje
- upřednostněním prožitku před výkonem, procesu před výsledkem
- vytvářením rovnováhy mezi řízenými činnostmi a spontánními hrami, zařazováním nepřímo řízených činností
- využíváním náhodně vzniklých situací, situačním učením
- rozvíjením komunikace a spolupráce mezi dětmi, sociálním učením
- rozvíjením emoční inteligence – umět se podívat na situaci očima druhého, vcítit se do něj, zabývat se jím, když potřebuje a ne až bude mít čas
- svým vzorem
- podporou zájmu rodičů o dění v mateřské škol

Formy výuky:

Cílem při vzdělávání a výchově dětí není pouze výsledek učení, ale i jeho proces. Proto také klademe velký důraz na výběr formy, kterou při výuce zvolíme.

Následující formy uplatňujeme při výchově a vzdělávání probíhajících ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou.

- spontánní a řízené aktivity
- individuální činnosti
- grafomotorická cvičení

- smyslové a konstruktivní hry
- pohybové hry
- skupinové činnosti
 - estetické činnosti (hudební, výtvarné, pracovní)

Zaměření školy:

Naše životy v srdci Orlických hor od pradávna střeží postavy Rampušáka, vládce zimy, a Kačenky, která nás přivítá vždy s nadcházejícím jarem a vede nás až do podzimu.

Dovolili jsme si je tedy požádat, zda by naše děti nedoprovázeli při jejich prvních vzdělávacích krůčcích v průběhu celého roku. Protože se jedná zejména o strážce naší krásné chráněné přírody, zaměřuje se naše výuka hlavně na pobyt venku.

Náš vzdělávací program obsahuje deset různých témat odvíjejících se od jednotlivých ročních období. Na začátku roku nás ve školce přivítají Rampušák s Kačenkou společně a seznámí děti s novými kamarády, prostředím školky a nejbližším okolím. Přes zimu nám vévodí král hor Rampušák, starající se o to, aby byly děti řádně seznámeny s radostmi i starostmi zimního času. S příchodem jara jej vystřídá Kačenka se svojí jarní zahrádkou, zvířátky a jarními svátky. Připraví pro své posluchače co nejvíce her a výletů po místních rozkvetlých loukách a poučí je, jak se o takové království starat.

Rampušák s Kačenkou mají především zájem o to, aby vývoj našich dětí probíhal rovnoměrně po všech stránkách. Snaží se předávat nové informace, dovednosti formou hry a zábavy, upevnit v dětech povědomí o důležitosti rodiny, tradicích, solidaritě a ohleduplnosti ke svým kamarádům i cizím, k ochraně přírody živé i neživé, ke zdravému životnímu stylu a ochraně zdraví.

Dlouhodobé cíle ŠVP:

Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli, kamarádské vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě interakce s okolím a svou vlastní prožitou zkušeností, se zaměřením na rozvoj smyslů

Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě, utvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí.

Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu.

Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty

Rozvíjet a prohlubovat spoluúčast s rodiči v individuální spolupráci, nabídkou společných akcí,

poradenským servisem, vzájemnou komunikací

Podporovat sebereflexi všech, kteří ovlivňují práci s dětmi

Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními a dětí nadaných

zajišťujeme dle stanovených pravidel v rámci tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy, která pověří třídní učitelku sestavením PLPP a IVP a komunikací se zákonnými zástupci.

PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory mezi učitelkami s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů.

Stanovíme termín přípravy PLPP a učitelka zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte. Dle individuálních speciálních potřeb dítěte spolupracujeme i s dalšími vzdělávacími institucemi. Vzdělávací obsah speciálně pedagogické péče jsme přizpůsobili vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte.

V případě potřeby škola zajistí asistenta pedagoga.

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. Zařazování činností na podporu jejich dovedností.

Všechny projevy nadání umožňujeme dětem smysluplně uplatňovat a dle individuálních možností také dále rozvíjet, formou náročnějších her. V případě velmi výrazných projevů mimořádného nadání, které vyžadují značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí zpracováváme PLPP a doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud toto zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte, doporučí vypracování IVP. Při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování postupujeme v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Uvědomujeme si specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte – touha po poznání, experimentování, objevování, poznávání všemi smysly, egocentrické projevy – vymezování vůči ostatním, menší obratnost, neorientuje se v čase ani prostoru,... - výrazné rozdíly vývoje. Z důvodu silnější vazby na dospělé osobu je nutné navázat úzkou spolupráci s rodinou již při přijetí dítěte. Dohodnout se na adaptaci, přiměřenosti doby pobytu v MŠ, upozornit na vyšší náchylnost k nemocem, stravování, pravidelný režim (pravidla a řád) pro pocit bezpečí. Rodiče mají možnost po zápisu využít adaptačního programu – navštívit MŠ na školní zahradě, ale i ve třídě. Zajistíme prostor pro volnou hru a přizpůsobíme hračky. Dvouleté dítě se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou – potřebují pravidelné rituály, vyžadují opakování činností, udrží jen krátkou pozornost, proto přizpůsobíme organizaci se střídáním nabídky činností a budeme trénovat návyky a dovednosti.

V případě přijetí dvou a více dvouletých dětí zajistí škola chůvu.

Pravidla pro další práci s integrovanými bloky

Podtémata nejsou závazná, učitelky mají možnost s bloky ve svých TVP pracovat, jednotlivá podtémata prolínat, propracovávat, zkracovat či více rozvést, mohou zařadit téma zcela podle svého uvážení, vždy ale tak, aby vystihovalo téma závazné.

Podtémata se mohou, vyskytne-li se potřeba, průběžně dotvářet až při samotné realizaci či podle průběžné myšlenkové evaluace a dialogu mezi pedagogy.

Obsah vzdělávací nabídky a časová posloupnost je zcela v kompetenci TVP. Obsah integrovaných bloků musí odpovídat věku, úrovni, rozvoji a zkušenostem dětí ve třídě a vychází z jejich potřeb

U tematického plánování je ponechán prostor pro neplánované aktuálně zařazované témata spontánního prožitkového učení

V propracování bloků do TVP se musí vycházet z toho, co už děti znají, umí, jaké jsou jejich poznatky, dovednosti, zájmy a schopnosti. Tvoří se dle podmínek třídy, konkrétních aktuálních situací, počasí i na podnět a přání dětí.

Cíle usměrňují práci pedagoga, ale nesvazují.

Evaluační systém

Plán evaluace

každý den provádíme stručný zápis do třídní knihy

autoevaluace (hodnocení vlastní práce učitelky) průběžně za tematickou částí

evaluace tematických celků prostřednictvím dílčích cílů – týdně

vstupní záznam při nástupu do MŠ

záznamy o dětech – pozorování, vyhodnocování vývoje dítěte 3x ročně

vedeme dětské PORTFOLIO

předškolní děti mají založeny pracovní listy v šanonech

pro děti s odkladem školní docházky vytváříme tzv. individuální plány – plán osobního rozvoje –

podklady z PPP

Předmět evaluace	Prostředky evaluace	Termín	Odpovědnost	Výstup
Děti	pozorování	průběžně	tř. učitelky	Okamžité hodnocení pozorování, provedení nápravy vedoucí ke zkvalitnění vzdělávání

Výsledky vzdělávání	pozorování rozhovory	průběžně	tř. učitelky	Individuální písemné záznamy dětí
Diagnostika dětí	pozorování rozhovory grafické lity diagnostika řeči	průběžně	tř. učitelky	písemné záznamy 3x ročně (říjen, leden, červen)
Určování šk. zralosti	test šk. zralosti	leden	tř. učitelky	Doporučení návštěvy PPL
Materiální podmínky	Zápisy z porad, inventární knihy	Průběžné doplňování; periodické prohlídky na začátku a konci školního roku	Ředitelka, zřizovatel, učitelky.	Pravidelně doplňovat vybavení Renovovat náradí a zařízení školní zahrady. Inovovat interiér i exteriér mateřské školy.
Životospráva	Týdenní jídelníčky, porady	Celodenně; týdně; jedenkrát za měsíc na poradě	Kuchařky, učitelky, ředitelka	individuální přístup při stravování.
Psychosociální podmínky	Porada, vztahy, ohlasy, články, výzdoba a vystupování.	měsíčně	Ředitelka, všichni pedagogové, personál.	Mateřská škola vytváří kulturní prostředí.
Personální zajištění	osvědčení, certifikáty	průběžně	řed. školy učitelky	Stálé vzdělávání učitelek
Spolupráce s rodiči	dotazník pro zák. zástupce	konec šk. roku	řed. školy učitelky	Vyhodnocení dotazníků
Zaměstnanci kvalita průběhu vzdělávání	Hospitace Vzájemné hospitace	Průběžně dle plánu hospitací	řed. školy, učitelky	Zápis z hospitace
evaluace integrovaného bloku, jeho průběh	rozborem své práce	průběžně	řed. školy, učitelky	Zápis z rozboru

Vzdělávací obsah:

ZÁŘÍ:

Kačenka vás vítá ve školce

Podtéma:

Seznámení se školkou

Bezpečně do MŠ

Moji kamarádi

Moje rodina

Charakteristika:

Rampušák s Kačenkou v září otevrou mateřskou školu Deštníček a uvítají všechny děti po prázdninách. Ukážou jim jejich značku, provedou je školkou a upozorní na všechny změny.

Poradí, jak se zde budeme chovat, aby děti byly v bezpečí. Kačenka nás naučí znát jména nových dětí. Ohodnotí, kdo se umí oblékat, samostatně jíst a dodržovat osobní hygienu. Komu to ještě nejde, bude se snažit ho to naučit.

Pomocí Rampušáka si vytvoříme pravidla chování, které budeme všichni dodržovat.

Kačenka s Rampušákem jsou také zvědaví, chtějí být rodina, a proto se ptají dětí, kdo do ní patří.

Nabídka činností:

- pohybová hra na jména – házení, kutálení s míčem
- prohlídka prostor školy, zahrady a okolí
- vytváření pravidel soužití ve třídě
- vyprávíme si o prázdninách
- pohybová hra „Najdi si kamaráda,,
- povídání na téma můj kamarád a moje rodina
- didaktická hra „Poznáš kamaráda,,
- otázky a odpovědi na téma co by se stalo kdyby.....
- kreslení můj kamarád, maminka a tatínek u nás doma, řetěz kamarádů
- grafické listy k danému tématu
 - zpěv známých dětských písniček, básničky a výtvarná činnost na dané téma
- vytváření podmínek pro volnou a spontánní hru
- osvojení správného stolování a hygieny

Dílčí cíle:

- vytvoří pravidla v mateřské škole, jejím okolí a mezi sebou
- zdokonalí vlastní sebeobsluhu a zdárně naváže komunikaci a spolupráci
- získá relativní citovou samostatnost
- respektuje předem stanovená pravidla
- navozuje dětská přátelství a přirozeně komunikuje
- rozvíjí pohybové dovednosti
- umí si uklidit hračky, pomůcky

Výstupy:

1. Dítě a jeho tělo:

- zvládnout základní pohybové dovednosti
- zvládnout prostorovou orientaci
- zvládnout sebeobsluhu
- dítě umí uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky

2. Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- porozumět slyšenému
- učit se nová slova a aktivně je používat
- domluvit se slovy a gesty

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- postupovat a učit se dle pokynů a instrukcí

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich podpory
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

3) Dítě a ten druhý:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřen do péče
 - překonat stud, komunikovat s dospělým vhodným způsobem, respektovat ho

4) Dítě a společnost:

- uplatňovat návyky ve styku s dospělými i dětmi
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky

5) Dítě a svět:

- orientovat se bezpečně v okolním prostředí, respektive v prostředí a okolí školy a obce

Konkretizované výstupy:

- přijímat pobyt v mateřské škole
- navázat kontakt s dospělým
- navazovat vztahy s dětmi, rozvíjet přátelství
- dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla
- orientovat a bezpečně se pohybovat ve školním prostředí a blízkém okolí
- umět ve styku s lidmi pozdravit, poprosit, poděkovat
- aktivně komunikovat s druhými dětmi
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- nechat se získat pro záměrné učení
- zaregistrovat změny ve svém okolí např. ve třídě
- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly a značky, umět je používat
- dorozumět se verbálně i nonverbálně, reagovat správně na neverbální podněty
- udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce
- samostatně se oblékat, obouvat
- pečovat o osobní hygienu, správně stolovat
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, správně pojmenovat předměty
- pohybovat se bezpečně ve skupině dětí
- postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly
- upřednostňovat užívání pravé či levé ruky, při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje
- přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní a negativní emoce, porozumět běžným projevům emocí a nálad
 - pochopit funkci rodiny a jejích členů

Kompetence:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problému:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí

Kompetence komunikativní:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Kompetence sociální a personální:

- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Kompetence činnostní a občanské:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

ŘÍJEN:

Rampušák dává zdraví z lesa luk a polí

Podtéma

Podzim na poli

Podzim na zahradě- ovoce a zelenina

Podzim v lese

Charakteristika:

Nastal podzim. Rampušák provede děti po lese, loukách a polích. Naučí je překonávat terénní nerovnosti a nebát se. Ukáže, co kde roste. Naučí znát jedlé a jedovaté plody a bezpečně se pohybovat v přírodě.

Děti budou pozorovat změny v přírodě v závislosti na počasí. Naučí se znát lesní a polní zvířátka, kam se v zimě ukryjí, kdo zůstává a kdo se odstěhuje. Kačenka s dětmi nachystá zvířátkům zásoby na zimu. Uklidí zahrádku bylinek, ovoce a zeleniny.

Nabídka činností:

- cvičení s balonky, házení, chytání
- lezení ve dřepu, po zemi i po lavičce
- povídání na téma ovoce a zelenina, zvířátka na poli a v lese
- návštěva lese s lesním pedagogem
- vyhledávání rozdílů mezi předměty
- barvy v přírodě
- didaktická hra „Co tě napadne“
- skládání puzzle
- tvoření zdrobnělin
- písničky, básničky a výtvarná činnost k danému tématu
- práce s obrázky (poznávání ovocných, listnatých a jehličnatých stromů)
 - grafické listy k danému tématu

Dílčí cíle:

- rozvíjí komunikativní dovednosti, učí se nová slova, domluví se slovy i gesty
- pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno

- rozvíjí schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí, uplatňuje naučené návyky
- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- zvládne se naučit krátké texty
- správně drží psací pomůcky, umí zacházet s lepidlem a nůžkami
- dítě si uvědomuje svou individualitu a je začleněno do skupiny vrstevníků

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

2) Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- naučit se zpaměti krátké texty
- rozlišovat některé symboly, porozumět jejich významu i funkci

b) Poznávací schopnosti a funkce, představitivost a fantazie, myšlenkové operace:

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- odhadovat, na co stačí a co zvládne
- postupně si uvědomovat své nedostatky, přiznat svou chybu
- poslouchat a plnit smysluplné pokyny a slovní příkazy

3) Dítě a ten druhý:

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem

4) Dítě a společnost:

- adaptovat se na prostředí školy a jeho proměn
- spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

5) Dítě a svět:

- porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, že s těmito změnami je třeba v životě počítat

Konkretizované výstupy

- přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů
- zvládat různé druhy lezení
- držet správně tužku

- zvládat výtvarné činnosti
- projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám
- znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku
- rozlišit zvuky a známé melodie, napodobit rytmus
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu
- dokončit hru i rozdělanou činnost
- zapamatovat si krátké říkanky, písničky, reprodukovat je
- spontánně vyprávět zážitky co dítě prožilo příjemného či nepříjemného
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat je
- řešit labyrinty, sledovat cestu
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějším se poradit
- odlišit hru od systematické povinnosti
- samostatně splnit jednoduchý úkol
- uvědomovat si, že fungování skupiny je založeno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je
- přijmout roli ve hře
- umět se přizpůsobit změnám
- rozlišovat vhodnost oslovení tykání, vykání
- vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se
 - všimát si co druhý potřebuje či si přeje, dělit se

Kompetence:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problému:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí

Kompetence komunikativní:

- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

Kompetence sociální a personální:

- v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Kompetence činnostní a občanské:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

LISTOPAD:

Rampušák a čarovný svět smyslů

Podtéma

Počasí – co umí vítr a déšť

Moje tělo a smysly

Ochrana zdraví

Charakteristika:

Naše pozornost se v tomto období přesune na naše tělo a smysly. Naučíme se různé části těla, z čeho se skládají a jak fungují. Cvičením si upevníme správné držení těla a zlepšíme motoriku. Ani naše smysly nebudou zahálet. Pro naladění chuti si s Kačenkou připravíme zeleninové a ovocné saláty. Se zavázanýma očima si pomocí různých her procvičíme sluch, hmat, čich a chuť. Udělíme si cenné rady ohledně našeho zdraví. Rampušák nás naučí, jak se oblékat v nepříznivém počasí a jak se chovat za bouřky, silného větru a deště. S tím, co se všechno může stát a kde hledat pomoc, nás seznámí záchranné složky.

Nabídka činností:

- napodobování větru, deště – nácvik nádechu a výdechu
- cvičení s listy
- taneční hra „Listopad“
- poznávání znaků podzimu
- povídání o změnách počasí na Zemi
- didaktická hra „Bouřkové počasí“, „Na opaky“
- poznávání lidského těla, stavba a funkce orgánů
- didaktické hry k poznání pěti smyslů
- projevy citové a dorozumívací, procvičíme si mimiku a gesta
- pohybová hra „Hlava, ramena“
 - exkurze u hasičů, policie a horské služby
 - -grafické listy, písničky, básničky a výtvarná činnost k danému tématu

Dílčí cíle:

- dítě pojmenuje části těla a některé orgány, zná jejich funkce
- dítě ví, jak podpořit a udržet své zdraví
- sluchově rozliší zvuky a tóny, zrakově rozpozná tvary předmětů, rozliší vůni a pach, pozná různé chutě, vnímá hmatem předměty
- sluchově rozliší začáteční a koncovou hlásku
- dítě vyjádří souhlas a nesouhlas
- dítě umí říct ne na komunikaci, která je mu nepříjemná a v nebezpečných situacích
- dítě si je vědomo nebezpečných situací a ví, kam se obrátit v případě potřeby o pomoc
 - umí sladit pohyb se zpěvem

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkci, mít povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách

2) Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky, hlásky ve slovech

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- vnímat všemi smysly

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

3. Dítě a ten druhý:

- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

4. Dítě a společnost:

- odmítat společensky nežádoucí chování
- chovat se slušně a zdvořile k dospělým a dětem, vážit si jejich práce a úsilí

5. Dítě a svět:

- uvědomovat si, co je nebezpečné, odhadnout některá nebezpečí a snažit se jim vyhnout

Konkretizované výstupy

- vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu
- pohybovat se koordinovaně a jistě
- vést stopu tužky při kresbě
- postarat se o své osobní pomůcky, věci a hračky
- pojmenovat viditelné části těla
- uvědomovat si, co je nebezpečné
- mít poznatky o narození, růstu těla a jeho proměnách
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětů, strukturu povrchu apod.
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné a nepříjemné pocity
- zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžných předmětů, různé melodie
- rozumět a používat základní pojmy velikost a hmotnost
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- zapojovat se do činností, komunikovat, spolupracovat při hrách a aktivitách
- odmítnout neznámé dospělé, nepříjemný kontakt a komunikaci, nebát se požádat o pomoc, radu
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlnost, ubližování
- přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého
- cítit se plnohodnotným členem skupiny, projevovat ohleduplnost a zdvořilost k dospělým i dětem

Kompetence:

Kompetence k učení:

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů:

- přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

Kompetence komunikativní:

- domlouvá se gesty

Kompetence sociální a personální:

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Kompetence činnostní a občanské:

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

PROSINEC:

Rampušák vypráví pohádky

Podtéma

Mikuláš

Pohádky

Tradice Vánoc

Charakteristika:

Rampušák s Kačenkou mají říši tajuplných bytostí. V prosinci nám povypráví o nich pohádky. Vysvětlí, kdo je svatá Barbora, Mikuláš, Čert a Anděl. Proč tu jsou. Budeme hledat dobro a zlo v příbězích vezmeme si ponaučení a ohodnotíme vlastní chování. Kačenka s Rampušákem nás provedou všemi tradicemi prosince a společně se připravíme na Vánoční svátky. Také nás upozorní na nebezpečí při zapalování svíček a prskavek, popálení při pečení cukroví či pořezání při zdobení stromečku.

Nabídka činností:

- povídání o tradicích Vánoc doma i v zahraničí
- práce s pohádkovými knížkami, výstava, prohlížení
- maňáskové divadlo
- příprava pásma na vánoční vystoupení
- pohádková mozaika – skládání pohádek z obrázků
- námětové hry na domácnost – slavnostní tabule
- výtvarné práce na téma Vánoce
- zpěv koled a vánočních písní
- vytváření podmínek pro spontánní hru
- seznámení s technikou – promítání pohádek
- grafické listy, básničky a písničky k danému tématu

Dílčí cíle:

- umí sladit pohyb se zpěvem
- dítě má pojem o významu a důležitosti zimních svátků a tradic
- projevuje zájem o knížky a soustředěně poslouchá četbu, hudbu, divadlo

- vede jednoduché úvahy
- slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně-pohybovou či dramatickou improvizací umí vyjádřit svůj prožitek
 - vnímá, co si druhý přeje, dokáže se rozdělit o hračky, pomůcky
- vnímá umělecké a kulturní podněty, sleduje se zájmem dramatické či hudební vystoupení a umí říct, co ho zaujalo
 - dítě získalo poznatky o různých svátcích a tradicích v lidské společnosti

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

2) Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- vyprávět příběhy, pohádku
- projevovat zájem o knížky

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- přemýšlet, a to, o čem přemýšlí, také vyjádřit

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky

3) Dítě a ten druhý:

- odprostit se od nepřiměřených projevů sobectví vůči jinému dítěti, spravedlivě se s ním dělit o hračky, pomůcky apod.

4) Dítě a společnost:

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatická či hudební představení a hodnotit je

5) Dítě a svět:

- upevnit v dítěti význam a důležitost tradic a svátků u nás i ve světě

Konkretizované výstupy

- pohybovat se dynamicky po delší dobu
- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- vyjadřovat fantazijní představy

- vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod
- pracovat s materiály, barvami – zapouštět do klovatiny, míchat barvy apod.
- umět to, co prožívá vyjádřit slovně, výtvarně, pohybem, mimikou
- doprovázet pohyb zpěvem
- pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci
- vyjádřit a zhodnotit prožitky, co bylo zajímavé
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav

Kompetence

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách

Kompetence k řešení problémů:

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi

Kompetence sociální a personální:

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské:

- váží si práce a úsilí druhých

LEDEN:

Zimní sportování s Rampušákem

Podtéma

Zimní počasí a krajina

Zvířátka a ptáčky v zimě

Zimní sporty

Roční doby

Charakteristika:

Zima jede v plném proudu a s ní přichází i spousta zimních radovánek a sportů, které mohou děti do sytosti vyzkoušet. Venkovní pobyty travíme bobováním, koulováním, stavěním sněhuláků či lyžováním, ale nesmíme přitom zapomínat na dodržování určitých bezpečnostních pravidel, které nám Rampušák jistě rád vysvětlí. Kačenka nám poradí jak můžeme pomoci zvířátkům a ptáčkům v zimě a provede nás měsíci v roce, ročními obdobími a jejich znaky.

Nabídka činností:

- společenské stolní hry – počítáme, procvičujeme paměť
- hledání stejných hlásek – začátek, konec
- logopedická cvičení – jazykolamy a leptadla
- hry se sněhem, bobujeme, stavíme bunkry, sněhuláky, hledáme stopy zvířat
- modelování – zimní náměty
- třídění podle ročního období – přiřazujeme jednotlivé obrázky měsíců do ročních období
- písničky, básničky a výtvarná činnost k danému tématu
- grafické listy k danému tématu
 - vytváření podmínek pro spontánní hru

Dílčí cíle:

- dítě se umí pohybovat na sněhu, ledu
 - dítě je seznámeno s riziky při zimním sportování, zná bezpečnostní pravidla

- dítě popíše situaci podle obrázku i situaci skutečnou
- chápe prostorové pojmy
- umí projevit soucit, radost, náklonnost, je schopné sebeovládání
- dítě obhájí svůj názor a respektuje názor a práva druhých
- uplatňuje naučené návyky společenského chování, zdraví děti i dospělé, rozloučí se, poděkuje
- dítě se s ohledem na své zdraví a zdraví ostatních lidí chová šetrně k životnímu prostředí

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- zvládnout běžné způsoby pohybu v běžném prostředí

2) Dítě a psychika:

a) Jazyk a řeč:

- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- poznat napsané své jméno
- sledovat očima zleva doprava
- rozlišovat a znát některá písmena a číslice

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- chápat prostorové pojmy, částečně se orientovat v čase

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování

3) Dítě a ten druhý:

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým

4) Dítě a společnost:

- utvořit si základní dětskou představu o tom, co je dobře a co špatně a vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat

5) Dítě a svět:

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsob, jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí

Konkretizované výstupy:

- znát, co je škodlivé a nebezpečné pro naše zdraví
- běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze
- napodobit a rozpoznat základní geometrické tvary, obrazce
- zapnout knoflíky, zipy, zavázat si tkaničky
- používat příbor, nalít si nápoj

- znát základní zásady zdravého životního stylu, znát faktory, které zdraví ohrožují
- rozpoznat odlišnosti v detailech, doplnit chybějící části, složit celek např. obrázek
- vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků)
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím jménem, napodobit některá písmena či čísla
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (dole, nahoře, uprostřed, před, po...)
- rozlišovat roční období a jejich znaky

Kompetence:

Kompetence k učení:

- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Kompetence komunikativní:

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Kompetence sociální a personální:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Kompetence činnostní a občanské:

- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně

ÚNOR:

S Rampušákem do masek

Podtéma:

Co děláme celý den

Povolání

Riziková povolání

Masopust

Charakteristika:

Režim ve školce již známe, nyní nás Rampušák s Kačenkou seznámí s úkony, které během dne provádíme doma. My ho na oplátku seznámíme s denním režimem v naší rodině.

Také se poučíme o různých druzích zaměstnání, které navštěvují a vykonávají naši rodiče a vysvětlíme si jejich význam a důležitost. Rampušák nás upozorní na povolání, při kterých hrozí nebezpečí úrazu a co dělat, aby k nim nedocházelo. Varuje před úrazy elektrickým proudem a naučí nás jak se jim vyvarovat a v případě ohrožení či úrazu jednat.

Měsíc ukončíme tradicemi masopustu a pozveme kačenku a Rampušáka na karneval.

Nabídka činností:

- dramatizace s hádankou – co dělám a kdo jsem
- námětová hra na záchranáře
- skládáme pomocí obrázku denní režim (ráno, poledne, večer)
- cvičení s dopravní náplní – postřeh, orientace, signály
- chystání na karneval – tvořivost a kreativita
- druhy tanců – poslech, nácvik
- tvořivost – sníh a další přírodniny
- logopedická cvičení – jazykolamy a leptadla
- hry se stavebnicemi – konstrukce
- grafické listy, básničky a písničky k danému tématu

Dílčí cíle:

- zdokonalení dítěte v hudebně-tanečním projevu
- rozliší vtíp a humor

- dítě utvoří jednoduchý rým
- chápe základní číselné a matematické pojmy, pozná méně, více, stejně, počítá do šesti, chápe číselnou řadu
- dítě zvládne prosadit své názory v kolektivu
- dítě nemá strach se v případě ohrožení svěřit kompetentní osobě
- umí se vyjadřovat pomocí hudebně-pohybových činností, zazpívá písně, zachází s jednoduchými hudebními nástroji, rozlišuje rytmus
- dítě si uvědomuje důležitost a druhy zaměstnání a lidské práce

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- koordinovat lokomoci a další pohyby, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

2) Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- chápat slovní vtíp
- utvořit jednoduchý rým

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech

3) Dítě a ten druhý:

- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování

4) Dítě a společnost:

- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti, vokální a instrumentální

5) Dítě a svět:

- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsob jakým se chová a žije, ovlivňuje jeho vlastní zdraví i životní prostředí

Konkretizované výstupy

- pracovat se stavebnicemi, skládkami, navlékat korálky, zavázat kličku
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí, vědět, kam se obrátit v případě potřeby o pomoc
- chápat jednoduché hádanky a vtipy
- dokreslit chybějící části obrázku, vytvořit jednoduchý model, tvořit dle vlastní představy
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou – číslice, písmena
- orientovat se v řadě (první, poslední)
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (jak staví stavbu či puzzle)
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- reagovat přiměřeně dané situaci (odmítnat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)

Kompetence:

Kompetence k učení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje

Kompetence k řešení problémů:

- vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence komunikativní:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky – řečovými, dramatickými, výtvarnými, hudebními apod.

Kompetence sociální a personální:

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

BŘEZEN:

Kačenka probouzí zvířátka

Podtéma:

Zvířátka v ZOO

Volně žijící zvířátka

Zvířátka potoků řek a rybníků

Hospodářská a domácí zvířátka

Charakteristika:

S Kačenkou a Rampušákem navštívíme ZOO, dozvíme se odkud je které zvířátko, čím se živí a jaké jsou jeho typické znaky. Kačenka nás naučí poznávat domácí zvířata, jejich mladé a jaký mají pro nás užitek. S dětmi navštívíme farmu, abychom se naučili něco o domácích zvířátkách a jejich užítku. Rampušák nám popovídá o zvířatech volně žijících. Se vším se seznámíme prostřednictvím literatury i na procházkách a výletech. Kačenka nás varuje, že ne každé zvířátko je kamarád. Při pobytu venku musíme dávat pozor na volně pobíhající zvířátka a na nebezpečí ukrytá v trávě.

Společně vyneseme Moranu, tímto se loučíme s paní Zimou a začínáme se těšit z jarních slunečních paprsků, které nás po zimě probudí a dodají novou energii.

Nabídka činností:

- cvičení se zvířátky
- tvoříme rýmy a rytmizujeme verše
- návštěva domácí farmy
- děti a zvířátka – formy života, péče a vztah k živým tvorům
- užitek ze dvora – ochutnávka výrobků
- zvířátka odjinud – povědomí o světě
- jak se chovat ve volné přírodě
- matematická představivost – malý, velký
- výtvarné práce s papírem – skládání, stříhání
- grafické listy, básničky a písničky k danému tématu

Dílčí cíle:

- dítě ví, jak podpořit a udržet své zdraví

- dítě získává znalosti o zvířatech a jejich významu
- dítě je již schopné sebevědomě a účelně vést samostatně rozhovor a klást otázky k danému tématu
- záměrně pozoruje a všímá si změněného, nového, chybějícího
- zná charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
- dítě je citlivé ke všemu živému i neživému
- dítě je ohleduplné k ostatním lidem
- dítě zachází šetrně se svěřenými věcmi
- pečuje o okolní životní prostředí

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky

2) Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- odpovídat za sebe a své jednání ve známých opakujících se situacích

3) Dítě a ten druhý:

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého

4) Dítě a společnost:

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení

5) Dítě a svět:

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí

Konkretizované výstupy

- zvládat výtvarné činnosti se štětcem, materiály – modelovat, vytrhávat, lepit, vytvářet objekty s přírodních i umělých materiálů
- bránit se projevům násilí
- spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět, odhadnut, jak by

mohl pokračovat

- pamatovat si postup řešení, stavby, postup řešení labyrintu, zapamatovat si umístění obrázku apod.
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro něj obtížné
- přijímat drobný neúspěch
- k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně, neposmívat se, ale pomáhat
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, nenechat si ubližovat
- důvěřovat vlastním schopnostem
- nabídnout pomoc
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí

Kompetence:

Kompetence k učení:

- při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů:

- pochopí jednoduché algoritmy řešení jednoduchým úloh a situací, využívá je v dalších situacích

Kompetence komunikativní:

- rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Kompetence sociální a personální:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

DUBEN:

Kačenka volá jaro

Podtéma:

Svátky jara - Velikonoce

Když jaro ťuká

Jaro v trávě a na zahrádce

Zápis do první třídy

Charakteristika:

Poslední sníh roztává. Kačenka znovu po roce odemyká svojí jarní zahrádku, učí nás poznávat kytičky a život v trávě, budeme pozorovat probouzení přírody. Ani Kačenčina zahrádka není bez nebezpečí. Naučíme se znát léčivé bylinky a ty, na které si musíme dát pozor.

S Rampašákem a Kačenkou oslavíme Velikonoce, seznámíme se s tradicemi. S Kačenkou nabarvíme kraslice a upečeme a ozdobíme perníčky.

Předškoláci se s pomocí Kačenky a Rampašáka budou chystat na zápis do první třídy

Nabídka činností:

- sejeme, sázíme – co se děje v hlíně
- tradice Velikonočních svátků
- malujeme vajíčka
- pozorujeme probouzející se přírodu
- jarní práce na zahradě – námětová kresba
- poznáváme květiny a hmyz
- hry s ozvěnou ve třídě a přírodě – hudební a logopedické
- grafické listy, básničky a písničky dle daného tématu
- společenské stolní hry – počítáme, procvičujeme paměť
- hledání stejných hlásek – začátek, konec
- logopedická cvičení – jazykolamy a breptadla

Dílčí cíle:

- dítě umí malovat barvami, používá zručně štětec, správně vystřihuje, vymodeluje jednoduchý tvar
- dítě získává přehled o jarních svátcích a je schopné vysvětlit jejich význam

- dítě vede rozhovor a naslouchá druhému, sleduje řečníka i obsah
- dítě umí své znalosti využívat v praxi
- dítě umí nést zodpovědnost za své chování
- obhájí svůj názor a respektuje názor druhého, přijímá kompromisy, řeší konflikt dohodou
- dítě chápe význam spolupráce a komunikace ve skupině, řeší konflikt dohodou

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- rozlišovat, co prospívá tělesnému zdraví

2) Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

3) Dítě a ten druhý:

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

4) Dítě a společnost:

- zacházet šetrně s hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.

5) Dítě a svět:

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Konkretizované výstupy

- otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat
- projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
 - obhajovat svoje potřeby, svůj postoj a názor, ale také názor druhého
 - mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá

Kompetence:

Kompetence k učení:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů

Kompetence komunikativní:

- rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Kompetence sociální a personální:

- ve skupině se dokáže prosadit, podřídí, při společenských činnostech se domlouvá a spolupracuje.

KVĚTEN:

Kde Kačenka bydlí

Podtéma:

Svátek maminek

Barevná kvetoucí příroda

U nás a u Kačenky doma

Naši sousedé za hranicemi

Charakteristika:

Kačenka se bude s námi radovat z toho, jak je u nás krásně. Jaké máme hory, řeky, nížiny, města apod. Jak o ně pečovat a chránit je. Seznámíme se s našimi státními symboly a znaky. Dozvíme se, jaké máme za hranicemi sousedy a co znamená EU.

Rampušák nám ukáže důležitá místa v obci a my jemu, kde bydlíme. S Kačenkou a Rampušákem se seznámíme s širokou rodinou – babičky, tety, sestry, bratři apod. Na nebezpečí v přírodě už si pozor dát umíme, proto nás Kačenka upozorní i na to, že ne všichni lidé to s námi myslí dobře.

Společně oslavíme svátek maminek.

Nabídka činností:

- oslavujeme s maminkami jejich svátek
- vyrábíme pro radost z přírodnin a korálků
- povídáme si, kdo chrání naši přírodu a životní prostředí
- vycházky za krásami našich hor
- pozorujeme přírodu živou i neživou
- poznáváme symboly naší republiky
- grafické listy, básničky a písničky k danému tématu
- cestujeme po světě a poznáváme cizí kultury pomocí knížek, obrázků, videa, internetu

Dílčí cíle:

- dítě správně zachází se sportovním náčiním a náradím
- dítě zná a umí používat jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- vyjadřuje svou fantazii a představivost v tvořivých, konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických činnostech

- dítě dokáže být trpělivé
- dítě respektuje odlišnosti ostatních lidí
- vyjadřuje skutečnost i fantazii pomocí různých výtvarných technik
- chrání přírodu, nakládá vhodným způsobem s odpady, stará se o rostliny, neublíží zvířatům

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

2) Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- poznat a vymyslet synonyma, homonyma a antonyma

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a kontrolovat ji, dokončit, co započalo

3) Dítě a ten druhý:

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný

4) Dítě a společnost:

- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

5) Dítě a svět:

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat a které je mohou poškozovat

Konkretizované výstupy

- házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí
 - zvládat překážky v terénu
- poznat a vyhledat slova protikladného významu antonyma, podobného významu synonyma, stejně znějící slova homonyma
- experimentovat s výtvarně netradičními materiály
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným, verbalizovat je
- přicházet s vlastními nápady
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout, potlačit projev agrese
- být citlivý k přírodě
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady,

starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, chápat význam třídění odpadu

- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a ulici, rozumět světelné signalizaci

- pochopit význam piktogramů (např. dopravních značek, označení v dopravních prostředcích, zákaz koupání apod.)

Kompetence:

Kompetence k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Kompetence komunikativní:

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává – knížky, encyklopedie, počítač apod.

Kompetence sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Kompetence činnostní a občanské:

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznává svoje slabé stránky

ČERVEN:

S Kačenkou na cestách

Podtéma:

Svátek dětí

Planeta Země

Dopravní prostředky

Dopravní školička

Charakteristika:

Školní rok se pomalu chýlí ke konci a my se začínáme těšit na prázdniny. S tímto ovšem souvisí také spousta úskalí a nebezpečí, o kterých nás Kačenka podrobně poučí. Rampušák s Kačenkou s námi oslaví Den dětí. Budeme společně chodit na dlouhé procházky a pozorovat krásy okolí. Nezapomeneme navštívit ani Vesmír s jeho krásami.

Seznámíme se s dopravními prostředky ve městech a na vesnici. Při cestování musíme ovšem dodržovat určité dopravní předpisy. Kačenka s Rampušákem nám o bezpečném přecházení silnice, pohybu v ulicích a na silnicích včetně významu dopravních značek povypráví. My je zase pozveme na náš školní výlet, kde si znalosti z dopravní výuky vyzkoušíme.

Nabídka činností:

- oslavujeme Den dětí, soutěžíme, hrajeme si, připravíme si něco dobrého
 - spolupracujeme při hrách – pomáháme slabším, rozvíjíme solidaritu
 - pevnina a moře – zapouštění barev, lepení, koláže
 - cestujeme po světě a poznáváme cizí kultury pomocí knížek, videa, internetu
 - dopravní prostředky, kam nás vezmou a jaké známe druhy
 - poznáváme význam a druhy dopravních značek
- grafické listy, básničky a písničky k danému tématu
- bezpečnost o prázdninách a na výletech
 - návštěva policie

Výstupy:

1) Dítě a jeho tělo:

- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

2) Dítě a jeho psychika:

a) Jazyk a řeč:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči

b) Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace:

- řešit kognitivní problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, vymýšlet nápady

c) Sebe-pojetí, city a vůle:

- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

3) Dítě a ten druhý:

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

4) Dítě a společnost:

- dodržovat pravidla her, jednat spravedlivě, hrát fair

5) Dítě a svět:

- osvojit si elementární poznatky o místě, ve kterém žijí, o své zemi a její kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, vesmíru

Konkretizované výstupy

- užívat různé pomůcky k pohybu – koloběžky, tříkolky, odražena
- předat vzkaz
- znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit
- hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem
- chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí a že je to přirozené
- respektovat rozdílné schopnosti
- chápat podstatu hry a její pravidla, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat
- uvědomovat si, že jak svět v přírodě, tak i svět lidí je na planetě různorodý a pestrý
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod.

Kompetence:

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách

Kompetence k řešení problémů:

- rozlišuje řešení, která jsou funkční a řešení, která k cíli nevedou, dokáže mezi nimi volit

Kompetence komunikativní:

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální:

- je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Kompetence činnostní a občanské:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Seznam literatury:

- Badegruber, B. Otevřené vyučování ve 28 krocích. Praha: Portál, 1994.
- Borová, B. a kolektiv: Cvičíme s malými dětmi. Praha, Portál 1998
- Caiatiová, M. a kolektiv: Volná hra. Praha, Portál 1994
- Fialová, I. A kolektiv: Rozumíš mi?. Praha, Blug
- Hanšpachová, J.: Veselé hry s malými dětmi. Praha 1996
- Charles, A.: Třída plná pohody. Praha, Portál 1994
- Kasíková, H. Kooperativní učení, kooperativní škola. Praha: Portál, 1997.
- Kohlová, M.: 200 výtvarných činností. Praha, Portál 1996
- Maňák, Švec. Výchovné metody. Brno: Paido, 2003.
- Opravilová, E.: Podzim v mateřské školce, Praha 1998
- Opravilová, E.: Zima v mateřské školce, Praha 1998
- Opravilová, E.: Jaro v mateřské školce, Praha 1998
- Opravilová, E.: Léto v mateřské školce, Praha 1998
- Pausewangová, E.: 100 her k rozvoji tvořivosti v předškolním a mladším školním věku, Praha, Portál 1992
- Pausewangová, E.: 130 didaktických her, Praha, Portál 1993
- Průcha, Walterová, Mareš. Pedagogický slovník. Praha: Portál, 2003.
- Přikrylová, M.: Barevné kamínky, Praha 2003